

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA
Vicepresidència de Cultura i Esport

GENERALITAT
VALENCIANA

Orquestra de València
Ramón Tebar, director

Serena tes 2020

Concert enregistrat
el 10 de maig de 2019

Divendres 03 de juliol a les 20 hores:
Centre Cultural La Nau | YOUTUBE
GVA Institut Valencià de Cultura | YOUTUBE

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

PALAU DE LA MÚSICA
I CONSERVATORI DE VALÈNCIA

Simfonia núm. 12 en re menor, op. 112 “L’any 1917”

Dmitri Xostakóvitx (1906-1975)

- I. *Petrograd revolucionari*
- II. *Razliv*
- III. *Aurora*
- IV. *L’alba de la humanitat*

* Primera interpretació per l'Orquestra de València.

Orquestra de València

Ramón Tebar, director

La *Simfonia núm. 12, "L'any 1917"*, de Xostakóvitx ha sigut eclipsada per estar situada just entre dos simfonies molt cèlebres: la núm. 11, que commemora l'any 1905, amb fets com el Diumenge Sagnant, i la núm. 13, homenatge a les víctimes de la barbàrie nazi a Babi Yar. La idea inicial, en el cas que ens ocupa, era un homenatge a la memòria de Lenin i als fets decisius de l'any en qüestió, una cosa que ja havia fet en 1927, en la seua *Simfonia núm. 2, "Octubre"*, en la qual incloïa un cor final que elogiava el líder bolxevic. Però li pareixia que la vida de Lenin podia donar peu a un material dramàtic de primer orde per a una obra la naturalesa de la qual no va acabar de decidir.

Al llarg de trenta anys va manifestar una vegada i una altra la seua decisió d'escriure un oratori, una cantata o un poema simfònic. La invasió alemanya de la URSS va fer que demorara el projecte i encara anhelava poder acabar-lo en 1960 perquè coincidira amb el 90é aniversari de Lenin. El fet que es trencara la cama en la boda del seu fill Maxim li va permetre finalment madurar l'obra durant el temps de repòs i es va decantar per la simfonia. No obstant això, va acabar per descartar la idea d'un cor i un recitador que declamara poemes de Maiakovski i Suleiman Stalski.

Al final, l'obra va quedar estructurada en els quatre moviments tradicionals, que seguien un programa a la manera de la *Simfonia núm. 11*. De fet, també ací s'utilitzen himnes revolucionaris, com la *Varsovia* (que seria adaptada a Espanya com *A les barricades*), amb la qual es tancava l'Onzena i que es glossa en el primer moviment. Este porta per títol *Petrograd revolucionari* i està articulat en forma *Moderato-Allegro-Più mosso-Allegro*. El seu esperit trepidant, amb el nervi típicament xostakovitxià inconfusible i amenaçador, enllaça amb el de la simfonia precedent. Encara que en el segon temps, *Allegro-Adagio Razliv*, es produïx un canvi de registre i el compositor es deixa arrossegar per una lànguida melancolia per a descriure Lenin refugiat al poblet finés de *Razliv*. Ací Xostakóvitx té més interès a plasmar el boirós paisatge per a extrapolar-lo a l'estat anímic de Lenin, abans de donar el salt definitiu per a fer-se amb el poder. El compositor cita la seua primerenca *Marxa fúnebre per les víctimes de la Revolució*.

Enllaçant amb l'Adagio amb què finalitzava el moviment anterior, el tercer és un altre *Adagio* que ens presenta l'ombrívola tensió prèvia a l'espurna que incendia tot: el creuer Aurora, que va disparar els canons sobre el Palau d'Hivern i va donar, així, inici a la Revolució. El músic repassa ací temes escoltats anteriorment, com un motiu basat en un himne revolucionari que s'escoltava al començament de la simfonia, i li conferix una aurèola heroica en un in crescendo que ens conduïx a l'Alba de la humanitat, que és el moviment conclusiu. Tot conclou de forma exultant i, així, es transformen en triomfals alguns motius previs enunciats abans amb caràcter fúnebre.

Martín Llade

ORQUESTRA DE VALÈNCIA

Va ser creada el 1943 amb la direcció de Joan Lamote de Grignon. Durant la seua dilatada vida musical cal destacar eixides a l'estranger, com les de França i Anglaterra (1950), Itàlia i Turquia amb Mstislav Rostropóvitx com a solista (1996), Alemanya (2002) i Àustria i la República Txeca amb Joaquín Achúcarro com a pianista (2008), a més de les actuacions als festivals internacionals de Schleswig-Holstein i Tage der Neuer Musik a Zuric. N'han estat directors titulars Hans von Benda, Napoleone Annovazzi, H. Unger, José Iturbi, Enrique García Asensio, Pedro Pirfano, García Navarro, Martínez Palomo, Benito Lauret, Manuel Galduf, Miguel Ángel Gómez Martínez i Yaron Traub.

Des del setembre de 2017, el director titular i artístic de l'Orquestra és Ramón Tebar.

Com a directors invitats cal citar A. Argenta, C. Krauss, H. Unger, J. Martinon, S. Celibidache, R. Chailly, V. Fedosseiev, K. Penderecki, Y. Menuhin, P. Maag, H. Rilling, I. Temírkanov, J. López Cobos, G. Albrecht, F. P. Decker, R. Frübeck de Burgos, G. Herbig, A. Litton, Z. Mehta, G. Nosedá, J. Panula, G. Pehlivanian, M. Plasson, C. Rizzi, P. Steinberg, W. Weller, etc.

Entre els solistes que han col·laborat amb la formació destaquen Barenboim, Brailowsky, Buchbinder, Iturbi, Hahn, Harrell, Kremer, Lupu, Maiski, Mintz, Óistrakh, Pires, Pogorelich, Rachlin, Rostropóvitx, Rubinstein, Segovia, Shaham, Sokolov, Stern, Szeryng, Vengerov, Volodos, Yepes o Zabaleta.

RAMÓN TEBAR - director

Va ser nomenat director titular i artístic de l'Orquestra de València el 2017. És considerat un dels directors d'orquestra espanyols amb més trajectòria de la seua generació. És director musical i director principal de la Florida Grand Opera (des del 2010), cosa que el converteix en el primer director espanyol que és nomenat director musical d'una companyia americana d'òpera; director artístic de l'Opera Naples (des del 2014) i director musical del Festival de Santo Domingo (del 2009 al 2015). Ha sigut director principal convidat del Palau de les Arts Reina Sofia i director artístic de la Palm Beach Symphony. Posseeix una versatilitat musical en què destaca el seu treball tant en el repertori operístic com en el simfònic.

Entre les orquestres que ha dirigit recentment, o que dirigirà durant aquesta temporada, hi ha la Philharmonia Orchestra de Londres, les simfòniques de Cincinnati, Sant Petersburg, de la Ràdio de Bulgària, de l'Estat Rus i de la Ràdio de Munic, la Filharmònica de Malàisia, l'Orquestra de Rouen, la Het Gelders Orkest, la Philharmonia de Praga i la majoria d'orquestres espanyoles, com l'ONE, l'ORTVE, les simfòniques de Barcelona i Galícia o l'Orquestra de València, entre altres. Ha dirigit als teatres Regi de Torí, Regi de Parma, Òpera de Cincinnati, Colón de Buenos Aires, Òpera de Viena, Gran Teatre del Liceu, Royal Festival Hall, Philharmonie de Colònia i Concertgebouw d'Amsterdam. Ha rebut premis i distincions, com ara el de Director de l'Any "Henry C. Clark" de la Florida Grand Opera (el 2010 i el 2013) o el Top 20 under 40 del Miami Herald, i ha estat inclòs entre els "100 espanyols de la Marca Espanya". El 2014 va ser guardonat amb la Creu d'Oficial de l'Orde del Mèrit Civil en reconeixement a la seua tasca cultural per S.M. el Rei d'Espanya Felip VI. Ha realitzat enregistraments per a Unitel Classica, Universal Music i Decca.

24.06 Maria del Mar Bonet
Orquestra Filharmònica de la Universitat de València
Hilari Garcia, director
Bellver

25.06 La Remembrança
Venècia - Júpiter

26.06 Carles Santos
Cor de la Generalitat Valenciana
Dolors Ricart, directora
Cantúria cantada

27.06 València Baryton Project

28.06 Orfeó Universitari de València
Francesc Valldecabres, director
Orquestra Filharmònica de la Universitat de València
Beatriz Fernández, directora

29.06 Jorge Tabarés, piano
Homenatge a Alicia de Larrocha

**30.06 Deu anys de Serenates: formació,
creació e innovació**

01.07 Cafè de fel
Jazz i poesia

02.07 Jove Big Band Sedajazz

03.07 Orquestra de València
Ramón Tebar, director
Simfonia núm. 12, "L'any 1917"